

91: Cuma Namazı Hakkında

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, 1-Cuma namazını itikadını bilmediğimiz herhangi bir camii imamının arkasında kılabilir miyiz? 2-Camii imamının arkasında cuma namazı kılarken devlete dua veya batıl bayramları kutlama veya küfrü bid'atı öven sözler kullanırsa namazı kılmadan çıkmamız mı gerekir? Not: Cuma namazı konusunda alternatif mescide gitme durumum yok ya tamamen terk edeceğim yada camiide kılacağım sorulara bunu dikkate alarak cevap verirseniz Allah razı olsun.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Bir imamın arkasında namaz kılmak için itikadını bilmek şart değildir. Hatta bunu şart koşturmak imamlarımız tarafından bid'at olarak kötülenmiştir. Meselede asıl olan budur. Ancak bid'atların yaygın ve hevaya uymanın galip geldiği topluluklarda imamlarımızdan bazıları şirk ve küfür izhar etmeselerde topluluğa galip gelmiş bid'at ve şirkleri inkar ettiklerini bilmedikleri imamların arkasında namazı ihtiyaten terk etmişlerdir. İmam Ahmed ibni Teymiyye (*rahimehullah*) şöyle diyor: "Şu da Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın asıllarındandır: Cumaları, bayram ve cemaat namazlarını kırlarlar, Rafizi ve başka bid'atçılar gibi Cuma ve cemaati terk etmezler. İmam mestur olduğunda (yani zahiri adaleti malum lakin batini adaleti meçhul olan) ve kendisinden bir bid'at veya fucur sadır olmazsa, dört imam ve diğer imamların ittifakıyla arkasında Cuma ve cemaat namazları kılınır. İmamlardan hiçbirisi "sadece batini durumu bilinenin arkasında namaza durmak caizdir" dememiştir. Bilakis müslümanlar nebilerden sonra mestur müslümanın arkasında namaz kılmaya devam etmektedirler... Bazı âlimler hevalar çoğalınca sadece tanıdıkları kişilerin arkasında namaz kılmayı istihbaben güzel görmüşlerdir. Mesela Ahmed'in (yani İmam Ahmed bin Hanbel (*rahimehullah*)) bunu sorana böyle cevap verdiği nakledilir. Ama Ahmed "sadece hali bilinenin arkasında namaz sahih olur" dememiştir. Ve Ebu Amr Osman ibni Merzuk (meşhur Hanbeli fakihlerindendir) Mısır'a geldiği zaman hükümdarları batini mülhitlerdi ve Şialığı izhar ediyorlardı. Bundan ötürü Mısır diyarında bid'atler çoğalmıştı ve üstün gelmişti. Bunun için ibni Merzuk arkadaşlarına sadece tanıdıkları kişilerin arkasında namaz kılmayı emretmişti. Vefatından sonra Selahaddin gibi sünni melikler Mısır'ı fethettiler ve sünnet zahir oldu ve çoğaldı ve üstün geldi."

Binaen aleyh sana tavsiyem tanımadığın imamların arkasında namaz kılmamandır. Ama imamın küfrü zahir olursa ki misal verdiğin "devlete dua

veya batıl bayramları kutlama veya küfrü bid'atı öven sözler kullanırsa" bu kabildendir, bu durumda bu imamın arkasında namaz kılmak caiz değildir. Gücün yeterse ve kendin veya kardeşlerin için bir zarardan endişelenmezsen oradan acilen çıkman takvaya en uygun olanıdır. Ancak kendin veya kardeşlerin için bir zarardan korkarsan hareketlerin imamın hareketlerine mutabık lakin infiraden namaz kılmanda veya sadece imamın hareketlerine uyarak kılıyormuş gibi yapman ve sonra öğlen namazını kılmanda bir besi yoktur. İmam Ebu Bekr el-Esrem (*rahimehullah*) şöyle der: "Ebu Abdullah'a (İmam Ahmed) şöyle sordum: "Bir kişi mescitteyken namaz için ezan okunursa ama bu kişi namazı kıldırarak kişinin (imamın) arkasında namaz kılmayı da caiz görmüyorsa ama bu hususta varit olan hadisten ötürü ezan okunduktan sonra mescitten de çıkmak istemiyorsa ne yapmalı? (İmam Ahmed) şöyle dedi: "Mescitten çıkması çirkin bir davranış olur. Onunla kılar ve iade eder. İsterse onunla kılar ama kendi başına kılar. Kendisi için tekbir alır, rukuya gider ve secde yapar. Tekbirinin ve secdesinin onun tekbiri ve secdesiyle beraber olmasına bakmaz." "Pekala kendisi böyle kıldığında iade eder mi?" diye sordum ve dedi ki: "Evet!". Ben "niye iade eder ki? Haberler ilk kılınan namazın geçerli olduğu yönünde gelmiştir ve Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hadisinde "onlarla kıldığınız namazla Allah'ı tesbih edin" denilmiştir" dedim. Bunun üzerine (İmam Ahmed) şöyle dedi: "Bu eğer kendisine kılar ve farz namazına niyetlenirse böyledir. Ama onlarla beraber kılar ve namaza niyetlenmezse böyle değildir."

Küfrü zahir olan imamların arkasında namazın aslen caiz olmadığı ve ancak takiiye sebebiyle caiz olacağı cihetinde imamlarımızdan nakiller çoktur. Mesela el-Mudevvenetu'l-Kubra'da İmam Malik (*rahimehullah*)'a kadar bir imamın arkasında namaz kılmak sorulduğunda "arkasında namaz kılma!" demiştir. Soran "cuma namazında mı?" deyince, "hayır cumayı da kılma! Ancak ondan kendine bir zararın geleceğinden korkuyorsan onunla kılar ve sonra öğlen namazı olarak iade edersin" demiştir.

Şeyh Abdullatif bin Abdurrahman bin Hasan (*rahimehumullah*) ed-Dureru's-Seniyye'de şöyle der: "İlim ehli cehmi ve benzeri kâfirin arkasında namazın sahih olmadığı hususunda ittifak halindedir. Bunu İmam Ahmed tasrih etmiştir. Oğlunun ve başkaların naklettiği üzere cumayı ve başka namazları iade ederdi. Bir mü'min başka güç ve sultan sahibi murtetlerle böyle yapabilir. Bu manada nasslar maruf ve meşhurdur." Bilahire Müslüman bir imamın arkasında cuma namazını kılma imkanın yoksa emir senden sakıt olmuştur. Hakikaten müslümanların ikame ettikleri bir cuma namazına iştirak etme imkanın yoksa ve ferdi veya içtimai bir zarardan da endişen yoksa diyanet imamların kıldırıkları cuma namazlarına katılma! Allahu Alem!

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.